

ที่ นศ ๐๐๒๓.๓/ว ๗๕๕๘

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง คู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะสงฆ์กับกระทรวงมหาดไทย

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และ นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๕๑๑๗

ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ชุด

จังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ได้ร่วมขับเคลื่อนงานของกระทรวงมหาดไทยร่วมกับคณะสงฆ์ ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ บทบาทในการเกื้อหนุนระหว่างวัดและชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน บันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อดำเนินงาน “โครงการวัดประจำ รัฐ สร้างสุข” และโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ขยายผลสู่ หมู่บ้านศีลธรรม” และขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่โดยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาในสังกัด ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ของกรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำคู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะสงฆ์กับกระทรวงมหาดไทย

จังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทยร่วมกับคณะสงฆ์ เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน และภาคีความร่วมมือทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด จึงขอให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด ศึกษาคู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ และขอความร่วมมือให้การสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับทุกส่วนราชการและหน่วยงานในระดับพื้นที่ของจังหวัด อำเภอ และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ <https://shorturl.asia/aDs8i> หรือสแกน QR Code ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศรีธรรม ราชแก้ว)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๓๑, ๓๒

นตรา ศรีธธา อารยธรรม
นครศรีธรรมราช

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 25102
วันที่ 8 ธ.ค. ๖๖ เวลา น.

ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๕๑๑๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐๑

๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขที่รับ 11764
วันที่ 8 ธ.ค. ๖๖ เวลา น.

เรื่อง คู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะสงฆ์กับกระทรวงมหาดไทย
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๑.๑/ว ๒๖๕๓

ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. คู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ระหว่างคณะสงฆ์กับกระทรวงมหาดไทย

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ร่วมขับเคลื่อนงานของกระทรวงมหาดไทยร่วมกับคณะสงฆ์ ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ บทบาทในการเกื้อหนุนระหว่างวัดและชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน บันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อดำเนินงาน “โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข” และโครงการสร้างความปลอดภัย สมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ขยายผลสู่หมู่บ้านศีลธรรม” และขับเคลื่อน การดำเนินงานในระดับพื้นที่โดยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ของกรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ประกอบกับกระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำคู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะสงฆ์กับกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ของกระทรวงมหาดไทยร่วมกับคณะสงฆ์ เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน และภาคีความร่วมมือทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด ศึกษาคู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ และขอความร่วมมือให้การสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับทุกส่วนราชการและหน่วยงานในระดับพื้นที่ของจังหวัด อำเภอ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ <https://shorturl.asia/aDs8i> หรือสแกน QR Code ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล เจริญภูมิ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
เลขที่รับ 8886
วันที่ 8 ธ.ค. ๖๖
เวลา

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน ว่าที่ร้อยตรี ไอยศุรย์ บุญมงคลโชค โทร. ๐๘ ๙๙๒๕ ๒๘๗๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง (สนผ.) โทร. ๐ ๒๖๒๒ ๒๔๔๓ มท ๕๐๖๒๐

ที่ มท ๐๒๑๑.๑/ว ๒๖๕๓

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง คู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะสงฆ์กับกระทรวงมหาดไทย
เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ร่วมกับคณะสงฆ์ ซึ่งมีการร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือบทบาทในการเกื้อหนุนระหว่างวัด และชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน บันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อดำเนินงานโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข และโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ขยายผลสู่หมู่บ้านศีลธรรม”

ในการนี้ กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำคู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะสงฆ์กับกระทรวงมหาดไทย จึงขอให้หน่วยงานพิจารณาขับเคลื่อนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้จังหวัดใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ทางเว็บไซต์สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย <http://www.ppb.moi.go.th> หัวข้อ “หนังสือแจ้งเวียน/กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น”

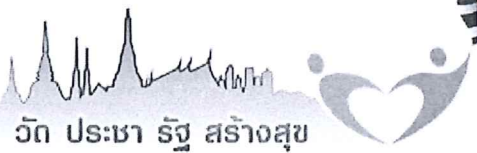
จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เลขที่	65486
วันที่	28 พ.ย. 2566
เวลา	

กองส่งเสริมและพัฒนา การจัดการศึกษาท้องถิ่น	
เลขรับ	5391
วันที่	28 พ.ย. 2566
เวลา	15:32 น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
ติดต่อ : วัฒนธรรม และศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น	
เลขรับ	597
วันที่	28 พ.ย. 2566
เวลา	15:40 น.

สำนักนโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

คำนำ

กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกของสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมืองการปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการ โดยได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่องผ่านการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านต่างๆ ร่วมกับทางคณะสงฆ์ ซึ่งมีการร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือและได้ดำเนินงานโครงการต่างๆ ดังนี้

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ บทบาทในการเกื้อหนุนระหว่างวัดและชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน เป็นความร่วมมือกับฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ ของมหาเถรสมาคม วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อมุ่งหนุนเสริม “เสาหลักของประเทศไทย” คือ ชชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้เป็นสถาบันหลัก โดยการน้อมนำหลักการพัฒนาที่พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานไว้ในการน้อมนำแนวพระราชดำริของพระบรมชนกนาถของพระองค์มาใช้ขับเคลื่อน เพื่อสร้างความสามัคคี ตามหลัก “บวร” คือ บ้าน วัด และราชการ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือการดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เป็นความร่วมมือกับฝ่ายสาธัญูปการ ของมหาเถรสมาคม เพื่อร่วมเป็นกลไกการสร้างสายสัมพันธ์ ความร่วมแรงร่วมใจกันของวัด ชุมชน และภาคเครือข่ายในท้องถิ่นด้วยอุดมการณ์ร่วมกัน คือ ศรัทธาปสาทะในบวรพระพุทธศาสนา และเจตจำนงให้วัดเป็นสถานที่สัปปายะ เป็นสถานที่พักแก่ผู้เข้ามาพึ่งพาบำบัดทุกข์และเสริมสร้างความสุขทั้งแก่กายและใจ ซึ่งขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข จะเป็นการขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจับคู่กับศาสนสถานในพื้นที่อย่างน้อย ๒ ศาสนสถาน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาวัดและชุมชน

โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ขยายผลสู่ หมู่บ้านศีลธรรม” เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ ถวายแด่พระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๗๒ พรรษา โดยร่วมกับฝ่ายเผยแผ่ของมหาเถรสมาคม ขับเคลื่อนการดำเนินโครงการให้เกิดความปรองดองสมานฉันท์ ลดปัญหาความขัดแย้ง สร้างความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทำให้สังคมสงบ ร่มเย็น และมีความสุขอย่างยั่งยืน ครอบคลุม ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ ๗,๒๕๕ ตำบล ๗๕,๑๓๖ หมู่บ้าน

กระทรวงมหาดไทย จึงได้จัดทำคู่มือการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะสงฆ์กับกระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในระดับพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้การดำเนินงานร่วมกับคณะสงฆ์เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน

สุดท้ายนี้ กระทรวงมหาดไทย ขอกราบนมัสการขอพระคุณคณะสงฆ์ และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้เมตตาช่วยขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ ซึ่งถือว่าท่านทั้งหลายเป็นผู้เสียสละทั้งกำลังกาย กำลังสติปัญญา อุทิศตนเพื่อกิจการพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาสังคมและประเทศไทยให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ส่วนที่ ๑

๑. ความเป็นมาการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ในการเกื้อหนุนระหว่างวัดและชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน ระหว่าง (๑) ฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ของมหาเถรสมาคม (๒) กระทรวงมหาดไทย และ (๓) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	๑
๒. รายละเอียดการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการเกื้อหนุน ระหว่างวัดและชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน	๖
๓. หลักสาธารณสงเคราะห์	๑๐
๓.๑ ความหมายหลักสาธารณสงเคราะห์	๑๐
๓.๒ โครงสร้างศูนย์ประสานงานสาธารณสงเคราะห์ ประจำจังหวัด	๑๔
๔. แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ บพทในการเกื้อหนุนระหว่างวัดและชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน กระทรวงมหาดไทย	๑๕
๕. ตัวอย่างแนวทางการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ต้นแบบของจังหวัดต่างๆ	๑๗
๕.๑ พื้นที่ต้นแบบที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี	๑๗
๑) คู่มือยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนบพทการเกื้อหนุนระหว่างวัด และชุมชนให้มีความสุขอย่างยั่งยืน จังหวัดอุบลราชธานี ฉบับปรับปรุง ปี ๒๕๖๖	
๒) ผลการดำเนินงานของศูนย์พุทธธรรมสมเด็จพระมหาธีรราชย์ ปาดงใหญ่วังอ้อ ตำบลหัวดอน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี หรือ วัดป่ามหาธีรราชย์	
๓) ผลการดำเนินงานของวัดป่าศรีแสงธรรม	
๕.๒ พื้นที่ต้นแบบที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย	๒๐
๑) โครงการขับเคลื่อนและพัฒนาแนวทาง CLM ดอยอินทรี แม่แบบ พัฒนาสู่เขตพัฒนาวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลดอยฮาง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย	
๒) โรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝาย อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย	
๕.๓ พื้นที่ต้นแบบที่สำคัญของจังหวัดศรีสะเกษ	๒๒
๕.๔ พื้นที่ต้นแบบที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรี	๒๓
๑) นโยบายจัดเตรียมพื้นที่นาร่องในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพอเพียง (SEDZ) ด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ ณ ชุมชนบางสระเก้า อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี	
๒) โครงการกองทุนพระภิกษุอาพาธจังหวัดจันทบุรี	
๓) กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์จังหวัดจันทบุรี	
๔) กองทุนสังฆประชานุเคราะห์ระดับ จังหวัด/อำเภอ/ตำบล/วัด	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๕) การจัดสรรงบประมาณภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	
๖) โครงการบ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง เพื่อความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน	
อำเภอแหลมสิงห์	
๗) โครงการขยายผลเกษตรเพื่ออาหารกลางวันอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
๖. โครงการในระดับพื้นที่ของกระทรวงมหาดไทยที่สนับสนุนการขับเคลื่อนฯ	๓๐
๑) โครงการอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน	๓๐
๒) โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา	๓๑
๓) โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล”	๓๒
๔) โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	๓๓
๕) การน้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สู่ปฏิบัติการปลูกผักสวนครัว เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๓๔
๖) โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	๓๕
๗) โครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อน	๓๘
๘) โครงการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง (SEDZ) ด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่	๓๙
๙) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๔๐
๗. การรายงานผลการดำเนินงาน	๔๑
๘. ภาคผนวก	
๘.๑ บันทึกความตกลงความร่วมมือบทบาทในการเกื้อหนุนระหว่างวัดและชุมชน ให้มีความสุขอย่างยั่งยืน	๔๓
๘.๒ มติที่ประชุมมหาเถรสมาคม	๔๘
๘.๓ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	๔๙
๘.๔ สรุปการประชุมชี้แจงแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือบทบาทในการเกื้อหนุนระหว่างวัดและชุมชน	๕๒
๘.๕ ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการระดับต่าง ๆ	๕๙
๘.๖ รายชื่อศูนย์ประสานงานฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ของมหาเถรสมาคม	๖๐
ประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖	

ส่วนที่ ๒

๑. ความเป็นมาการลงนามบันทึกข้อตกลงโครงการ วัด ประชา สร้างสุข	๖๑
๑.๑ การลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือดำเนินโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข : พัฒนาวัดด้วยแนวทาง ๕ส ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ระยะที่ ๑	
๑.๒ การลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือดำเนินโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข ระยะที่ ๒	
๒. รายละเอียดการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อดำเนินงาน “โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข”	๖๔
๓. ที่มาโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข	๖๙
๓.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข	
๓.๒ พันธกิจของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข	
๔. หลักการทำงานโครงการ วัด ประชา รัฐสร้างสุข	๗๐
๕. แนวปฏิบัติโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข (หลัก ๓ - ๕ - ๗ - ๙ คู่ความยั่งยืน)	๗๒
๕.๑ ๓ พันธกิจ	
๕.๒ ๕ เครื่องมือการทำงาน (๕ส)	
๕.๓ ๗ ขั้นตอนการดำเนินการ	
๕.๔ ๙ แนวปฏิบัติการพัฒนาพื้นที่	
๖. เกณฑ์และตัวชี้วัดการประเมินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข	๗๕
๗. ขั้นตอนการติดตามและประเมินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข	๗๗
๘. เทคนิคการตรวจติดตามและประเมินผลโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข	๗๘
๙. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข	๗๙
๑๐. การขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ของกระทรวงมหาดไทย	๘๐
๑๐.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๘๐
๑๐.๒ กรมการปกครอง	๘๒
๑๐.๓ กรมการพัฒนาชุมชน	๘๓
๑๑. ภาคผนวก	๘๔
๑๑.๑ บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ระยะที่ ๒	๘๔
๑๑.๒ มติมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวข้องกับโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข	๙๑
๑๑.๓ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	๙๓

ส่วนที่ ๓

โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ขยายผลสู่ หมู่บ้านศีลธรรม”

๑. ที่มา	๙๔
๒. วัตถุประสงค์	๙๗
๓. เป้าหมายของโครงการ	๙๗
๔. ระยะเวลาดำเนินการ	๙๗
๕. แนวทางการดำเนินการ	๙๗
๕.๑ นิยาม ขอบเขตเนื้อหา และระดับการดำเนินการ	๙๗
๕.๒ รายละเอียดตัวชี้วัด	๙๘
๕.๓ กลไกการขับเคลื่อน	๑๐๑
๕.๔ บูรณาการการดำเนินงาน	๑๐๓
๖. ขั้นตอนการดำเนินงานในระดับพื้นที่และระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑๐๔
๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๑๐๙
๘. การรายงานผลการดำเนินงาน	๑๐๙
๙. ภาคผนวก	๑๑๐
๙.๑ ระเบียบและคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ขยายสู่ หมู่บ้านศีลธรรม”	๑๑๐
๙.๒ คำสั่งมหาเถรสมาคม	๑๑๑
๙.๓ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย	๑๑๒
๙.๔ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง	๑๑๔
๙.๕ รายละเอียดตัวชี้วัด	๑๑๕

